



**PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY  
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 4 IM. JÓZEFA LOMPY  
W RUDZIE ŚLĄSKIEJ**

## Spis treści:

1. Podstawa prawna.
2. Wstęp
3. Charakterystyka sylwetki absolwenta szkoły.
4. Analiza dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych.
5. Cele i zadania.
6. Strategia wychowawczo-profilaktyczna szkoły.
7. Struktura oddziaływań wychowawczych.
8. Ewaluacja programu.
9. Harmonogram działań w poszczególnych obszarach.

### I. PODSTAWA PRAWNA:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe*
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomani
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 czerwca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół Dziennik Ustaw (Dz.U z 2020 r. poz. 1008)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 09 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. (Dz.U z 2017 r., poz. 1591)
- Statut Szkoły Podstawowej nr 4 im. Józefa Lompy w Rudzie Śląskiej

**Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży (art. 1 pkt 3 ustawy Prawo oświatowe)**

## II. WSTĘP

Szkoła Podstawowa nr 4 w Rudzie Śląskiej powstała ok. 1880 roku. Przetrwiała wszelkie burze dziejowe, przemiany i przeobrażenia wraz z całym narodem polskim. Jej dzieje jak i dzieje Czarnego Lasu skrzętnie są odnotowywane na przestrzeni całego wieku w kronice szkolnej przez kolejnych dyrektorów bądź nauczycieli. Po odzyskaniu niepodległości nauczyciele chcieli zaznaczyć polskość szkoły. 9 czerwca 1924 roku szkole nadano imię Adama Mickiewicza. W tym dniu poświęcono również pomnik Powstańców Śląskich znajdujących się przy budynku szkoły. Niestety pomnik ten już nie istnieje. Lata mijały... Wpływy i panowanie niemieckie przeplatały się z polskimi. O jednych wydarzeniach zapominano, skupiając się na innych, nowych. Współtworzono nową rzeczywistość, starano się dotrzymać kroku przemianom. W latach 1969/71 dokonano modernizacji budynku szkolnego oraz dobudowano jedno skrzydło. 20 maja 1987 roku szkole nadano imię Józefa Lompy i wręczono sztandar. Szkoła od swego zarania zawsze miała na uwadze nie tylko rzetelne wykształcenie dzieci, ale również za zadanie stawiała sobie działalność wychowawczą i opiekuńczą. Było to ważne tym bardziej, że była ona jedyną placówką wychowawczą - opiekuńczą w Czarnym Lesie, toteż zawsze prowadziła działalność integrującą całe środowisko czarnołęśne oraz współpracowała z instytucjami i organizacjami mającymi na celu służenie dobru dziecka.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 4 im. Józefa Lompy w Rudzie Śląskiej został opracowany przy współpracy nauczycieli, uczniów oraz rodziców z uwzględnieniem przyjętej hierarchii wartości. Program jest częścią działalności szkoły. Jest spójny ze szkolnym zestawem programów nauczania oraz ze Statutem szkoły. Uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Formy i sposoby działań dostosowane są do wieku uczniów. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie harmonijnego rozwoju uczniów ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Podstawowym celem realizacji szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

### III. CHARAKTERYSTYKA SYLWETKI ABSOLWENTA SZKOŁY

*Działania zawarte w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który - niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów - będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie. Absolwent Szkoły Podstawowej nr 4 im. Józefa Lompy w Rudzie Śląskiej to młody człowiek, który:*

- posiada odpowiedni zasób wiedzy i umiejętności,
- jest dobrze przygotowany do kolejnego etapu kształcenia,
- jest ciekawy świata,
- stara się poszerzać i pogłębiać swoją wiedzę, korzystając z różnych źródeł informacji,
- jest świadomy swoich mocnych stron i potrafi na nich bazować w działaniu,
- jest odpowiedzialny, solidny i obowiązkowy, wywiązuje się ze zobowiązań,
- jest uczciwy, szanuje siebie i innych, własność swoją i cudzą,
- cechuje się kulturą osobistą, jest wrażliwy na potrzeby innych i bezinteresowny,
- jest związany z rodziną i środowiskiem lokalnym, kultywuje ich tradycje,
- jest patriotą, znającym i szanującym historię, kulturę i tradycję narodową,
- potrafi prezentować własne poglądy, będąc tolerancyjnym wobec poglądów innych,
- potrafi współdziałać w grupie,
- dba o bezpieczeństwo swoje i innych,
- preferuje zdrowy styl życia, jest świadomy zagrożeń związanych z nałogami,
- w sposób odpowiedzialny korzysta z nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych,
- jest kreatywny i ambitny, wyznacza sobie cele i dąży do ich realizacji, podejmuje mądre decyzje,
- działa na rzecz środowiska lokalnego, kraju,
- zna swoje prawa i obowiązki,
- rozumie potrzebę ochrony środowiska.

#### **IV. ANALIZA DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH**

Program Wychowawczo- Profilaktyczny szkoły został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Dyrektora,
- ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2021/2022,
- wniosków i analiz m.in. z pracy zespołów wychowawczych, zespołów zadaniowych, obserwacji
- innych dokumentów i spostrzeżeń m. in. analizy zapisów uwag , frekwencji w dziennikach, wniosków wychowawców klas

#### **Czynniki chroniące ( zasoby) związane ze szkołą i środowiskiem rodzinnym ucznia to:**

- kompetencje kadry kierowniczej - Dyrekcja sprawnie zarządzająca pracą szkoły, dbająca o bezpieczeństwo uczniów i klimat społeczny szkoły, sprzyjająca podejmowanym działaniom wychowawczym i profilaktycznym,
- spójny system wartości reprezentowany przez rodziców i szkołę,
- brak anonimowości,
- rodziny wielopokoleniowe (rodzice często są absolwentami szkoły),
- silna więź emocjonalna z rodzicami,
- wszechstronna pomoc uczniom i rodzicom znajdującym się w trudnej sytuacji,
- duży poziom zadowolenia uczniów ze swojego środowiska (szkoły, dzielnicy, rodziny) oraz poziomu bezpieczeństwa w szkole,
- zadowolenie uczniów z kontaktów rówieśniczych oraz sposobu traktowania przez nauczycieli,
- posiadanie zainteresowań, zamiłowań, pasji,
- wrażliwość społeczna,
- kompetencje zawodowe nauczycieli, specjalistów rozwijane poprzez doskonalenie się,
- współpraca ze specjalistami spoza szkoły,
- rodzice/opiekunowie prawni, którzy są partnerami w działaniach wychowawczych i profilaktycznych, w dużym stopniu zainteresowani sytuacją szkolną swoich dzieci,
- wiedza na temat skutków zagrożeń, wynikających z różnych zachowań ryzykownych,

- poczucie przynależności do grupy rówieśniczej,
- pozytywny klimat szkoły,
- stwarzanie okazji do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć,
- zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy,
- akceptująca i życzliwa postawa nauczycieli wobec uczniów,
- oferta zajęć pozalekcyjnych,
- warunki lokalowe umożliwiające organizowanie zajęć wychowawczo-profilaktycznych,

**Czynniki ryzyka ( obszary problemowe) związane ze szkołą i środowiskiem rodzinnym ucznia to:**

- trudności z przyswajaniem wiedzy, słaba motywacja do nauki części uczniów, zwłaszcza po okresie pandemii,
- spadek kultury osobistej części uczniów (agresja słowna, używanie wulgaryzmów, brak szacunku wobec siebie wzajemnie oraz wobec dorosłych, lekceważenie obowiązujących norm i zasad ustalonych w szkole m. in. dotyczących korzystania z telefonów komórkowych),
- problemy z radzeniem sobie znacznej grupy uczniów w sytuacjach dla nich trudnych, sytuacjach konfliktowych,
- przypadki opuszczania pojedynczych godzin lekcyjnych oraz całych dni przez niektórych uczniów,
- przemoc rówieśnicza (pojedyncze przypadki stosowania agresji słownej, fizycznej),
- brak umiejętności organizowania i wykorzystywania wolnego czasu,
- nadmierną ilość czasu spędzanego przed komputerem, nieumiejętne korzystanie z portali społecznościowych (cyberprzemoc),
- niewystarczające kompetencje społeczne - problem z asertywnością, należyłą komunikacją w grupie,
- eksperymentowanie z używkami ( papierosy, e-papierosy),
- brak wystarczającego wsparcia dziecka ze strony części rodziców, należytej ich współpracy ze szkołą.

**V. CELE OGÓLNE I ZADANIA**

**Działalność wychowawcza** w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. **fizycznej** - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19 oraz chorób cywilizacyjnych,
2. **psychicznej** - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
3. **społecznej** - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19, sytuacja kryzysowa uczniów z Ukrainy),
4. **aksjologicznej** - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19,).

#### **Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:**

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów

- i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów - cudzoziemców,
  - 7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
  - 8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
  - 9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
  - 10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
  - 11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych,
  - 12) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków

**Działalność edukacyjna** w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia

**Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:**

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,



- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19, działaniami wojennymi na terenie Ukrainy) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 7) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19, przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym,
- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 9) poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediów (uzależnienie cyfrowe),
- 10) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimediów.

**Działalność informacyjna** w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

**Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:**

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,

- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią oraz uzależnieniami od innych środków zmieniających świadomość,
- 6) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku uzależnienia cyfrowego
- 7) udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z Ukrainy.

**Działalność profilaktyczna** w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

**Działalność profilaktyczna obejmuje:**

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,

4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,

5) wspieranie uczniów i wychowanków, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły (np. przekierowywanie ich uwagi na rozwój indywidualnych zainteresowań oraz angażowanie uczniów do aktywności w różnych dziedzinach).

#### **Działania te obejmują w szczególności:**

1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,

2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,

3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,

4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji, objawów uzależnienia od technologii cyfrowych, objawów chorób cywilizacyjnych (np. nadwaga, brak aktywności fizycznej),

5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,

6) wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,

7) uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,

8) uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

#### **Priorytety wychowawcze i profilaktyczne w bieżącym roku szkolnym:**

- Dbanie o integrację i dobrą atmosferę w klasie, prawidłową komunikację interpersonalną, postawę szacunku dla drugiego człowieka,
- Kształcenie umiejętności właściwej samooceny, dostrzegania swoich pozytywnych stron, dbania o dobry nastrój, radzenia sobie ze stresem i nieprzyjemnymi emocjami w trudnych sytuacjach,

- Prowadzenie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa uczniów,
- Zintensyfikowanie działań mających na celu poprawę dyscypliny uczniów podczas lekcji, przerw, zwłaszcza w zakresie kultury języka, przestrzegania zasad bezpieczeństwa, respektowania regulaminów szkolnych,
- W stosunku do uczniów prezentujących niewłaściwe zachowania, naganne postawy konsekwentne rozwiązywanie takich problemów z wykorzystaniem szkolnych procedur; wskazywanie właściwych wzorców postępowania, uczenie jak radzić sobie w sytuacjach trudnych, jak rozwiązywać konflikty bez użycia siły,
- Zintensyfikowanie wśród uczniów działań w zakresie profilaktyki uzależnień, kształtowania prawidłowych nawyków dbania o zdrowie swoje i innych, aktywnego spędzania czasu wolnego, utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19,
- Doskonalenie u uczniów umiejętności prezentowania postaw asertywnych, należytego korzystania z internetu, portali społecznościowych,
- Kontynuowanie działań mających na celu wzrost motywacji uczniów do nauki oraz należytej realizacji obowiązku szkolnego,
- Rozwijanie kompetencji rodziców/opiekunów prawnych w zakresie umiejętności wychowawczych, profilaktyki uzależnień, motywowanie do systematycznej współpracy ze szkołą,

#### **Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023:**

- Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
- Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych *wychowanie do życia w rodzinie*. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
- Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego już od szkoły podstawowej.
- Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.

- Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
- Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
- Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.

## VI. STRATEGIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNA SZKOŁY

Program Wychowawczo-Profilaktyczny obejmuje wszystkich uczniów poprzez oddziaływania wychowawcze, profilaktyczne w trakcie realizacji zajęć, godzin do dyspozycji wychowawcy, szkolnych i środowiskowych imprez, zajęć pozalekcyjnych i innych form organizowanej aktywności uczniów. Zakłada się ścisłą współpracę z instytucjami wspierającymi działalność wychowawczą: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Policją, Strażą Miejską, Sądem, ośrodkami kultury, szkołami wyższymi, fundacjami i stowarzyszeniami i in.

Sfera	Treści - działania - zadania	Cele	Metody
<b>FIZYCZNA</b> - zdrowie- edukacja zdrowotna - bezpieczeństwo- profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	– Propagowanie wśród uczniów zdrowego stylu życia, w tym racjonalnego odżywiania i zdrowej aktywności sportowej. – Jak radzić sobie z manipulacją mediów dotyczącą urody, wyglądu, stylu życia? – Bezpieczeństwo udzielania pierwszej pomocy. – Stres jako problem społeczny.	– promocja zdrowego stylu życia, – uświadomienie największych zagrożeń – umiejętność niesienia pomocy drugim, – uwrażliwienie na krzywdę,	– warsztaty, – pogadanki, – prelekcje, – ulotki, plakaty, – wykłady, – udział w programach profilaktycznych, spotkaniach

Sfera	Treści - działania - zadania	Cele	Metody
	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Świadomość zagrożeń czyhających w świecie współczesnym- środowisku życia (nałogi- nikotynizm, alkoholizm, narkomania, lekomania, uzależnienie od komputera, Internetu),</li> <li>– Niebezpieczeństwa związane z używaniem środków psychoaktywnych, w tym dopalaczy.</li> <li>– Utrzymywanie stałej współpracy z instytucjami wspomagającymi rolę szkoły.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– znajomość sposobów radzenia sobie ze stresem,</li> <li>– racjonalne gospodarowanie wolnym czasem,</li> </ul>	
<p><b>EMOCJONALNA I SPOŁECZNA</b> relacje- kształtowanie postaw społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Integracja środowiska klasowego i szkolnego.</li> <li>– Kształtowanie umiejętności prawidłowej komunikacji.</li> <li>– Kształtowanie postawy asertywnej.</li> <li>– Wspieranie rozwoju osobistego, pomoc w rozwiązywaniu sytuacji trudnych, konfliktowych, kryzysowych.</li> <li>– Kształtowanie postawy empatycznej, bezinteresownej pomocy innym.</li> <li>– Przyjaźń- miłość- małżeństwo.</li> <li>– Tworzenie i pielęgnowanie stałych więzów między</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– kształtowanie postawy dojrzałości i odpowiedzialności w podejmowaniu decyzji życiowych,</li> <li>– umiejętność okazywania uczuć i kształtowania własnego losu w poczuciu odpowiedzialności</li> <li>– świadome uczestniczenie w życiu społecznym,</li> <li>– znajomość i przestrzeganie ustalonych i przyjętych praw.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– wykład,</li> <li>– dyskusja,</li> <li>– wywiad,</li> <li>– pogadanki,</li> <li>– referaty,</li> <li>– wybory do samorządu uczniowskiego,</li> <li>– praca w grupach,</li> <li>– wolontariat,</li> <li>– warsztaty,</li> <li>– udział w uroczystościach szkolnych, lokalnych i państwowych.</li> </ul>

Sfera	Treści - działania - zadania	Cele	Metody
	<p>rodzicami/opiekunami prawnymi, dziećmi, dziadkami.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Świadome uczestnictwo w życiu szkoły, pełnienie funkcji w Samorządzie Uczniowskim, na terenie klasy, w organizacjach młodzieżowych,</li> <li>– Inicjowanie akcji o charakterze charytatywnym, włączanie się w działania organizowane przez różne instytucje społeczne i fundacje, branie udziału w warsztatach, spotkaniach z osobami publicznymi.</li> <li>– Kształtowanie postaw społecznych.</li> <li>– Rozwijanie postaw patriotycznych.</li> </ul>		
<b>INTELEKTUALNA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym.</li> <li>– Wstępne rozpoznawanie uczniów z problemami.</li> <li>– Kształtowanie umiejętności efektywnej pracy umysłowej.</li> <li>– Wspieranie rozwoju osobistego, pomoc w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych.</li> <li>– Znajomość szkolnego systemu oceniania i przestrzeganie go.</li> <li>– Znajomość technik szybszego i efektywnego uczenia się.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– umiejętność stałej i systematycznej pracy nad sobą,</li> <li>– bycie człowiekiem odpowiedzialnym,</li> <li>– kształtowanie postawy szacunku wobec regulaminu szkoły i osób reprezentujących szkolny porządek,</li> <li>– znajomość praw i obowiązków oraz umiejętność korzystania z nich,</li> <li>– zdolność efektywnego uczenia się i rozwijania swoich horyzontów,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– indywidualne poradnictwo,</li> <li>– diagnoza wstępna,</li> <li>– analiza dokumentacji uczniów nowoprzyjętych,</li> <li>– warsztaty,</li> <li>– zajęcia psychoedukacyjne,</li> <li>– wykłady,</li> <li>– dyskusje,</li> <li>– referaty,</li> <li>– udział w konkursach,</li> </ul>

Sfera	Treści - działania - zadania	Cele	Metody
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Rozwijanie swych zainteresowań - udział w kółkach przedmiotowych, artystycznych, sportowych.</li> <li>- Rozpowszechnianie i zachęcanie uczniów do uczestniczenia w zajęciach dodatkowych.</li> <li>- Orientacja w możliwościach i sposobach dalszego kształcenia, wiedza o szkołach- potrzebnych predyspozycjach, wymaganiach.</li> <li>- Rozbudzanie zainteresowań przedmiotem.</li> <li>- Budzenie motywacji do nauki.</li> <li>- Rozbudzanie ambicji i aspiracji uczniów.</li> <li>- Wdrażanie do samodyscypliny.</li> <li>- Kontrola obowiązku nauki.</li> <li>- Kształtowanie umiejętności autoprezentacji.</li> <li>- Uczenie prawidłowej komunikacji, radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych.</li> <li>- Kształtowanie właściwej samooceny, kultury osobistej.</li> <li>- Rozwijanie samodzielnego i twórczego myślenia oraz dociekliwości poznawczej.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- umiejętność radzenia sobie z problemami i wyborami życiowymi,</li> <li>- udział w turniejach, olimpiadach i konkursach,</li> <li>- realizowanie własnych inicjatyw uczniów,</li> <li>- przeprowadzanie przez uczniów analizy i samooceny,</li> <li>- budzenie poczucie własnej wartości,</li> <li>- znajomość drogi i możliwości dalszego kształcenia.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- aktywizujące metody nauczania,</li> <li>- właściwie opracowany przedmiotowy system oceniania,</li> <li>- wyjścia do kina, teatru itp.</li> </ul>
<b>DUCHOWA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Budowanie koncepcji życia w oparciu o pozytywne wzorce i autorytety moralne, filozofię dialogu i podmiotowości jednostki ludzkiej,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- kształtowanie wrażliwości,</li> <li>- odczuwanie potrzeby obcowania ze sztuką i naturą,</li> <li>- znajomość znaczenia alternatywnych źródeł energii</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- lekcje wychowawcze</li> <li>- dyskusje,</li> <li>- wystawy prac,</li> <li>- dramy</li> <li>- wycieczki,</li> </ul>



Sfera	Treści - działania - zadania	Cele	Metody
	<p>wypływającej z założeń współczesnego humanizmu.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Budowanie koncepcji człowieka jako osoby- istoty rozumnej, wolnej i zdolnej do poznania prawdy i dążącej do dobra.</li> <li>– Kształtowanie systemu wartości, w którym zdrowie człowieka należy do jednej z największej wartości w życiu.</li> <li>– Kształtowanie postaw proekologicznych- wdrażanie do dbania o środowisko.</li> <li>– Rozbudzanie ambicji i aspiracji uczniów,</li> <li>– Wdrażanie do samowychowania,</li> <li>– Rozwijanie wrażliwości estetycznej.</li> <li>– Wzbudzanie szacunku do szkoły jako miejsca prezentowania własnych uzdolnień i umiejętności.</li> </ul>	<p>dla czystości atmosfery i oszczędności nieodnawialnych źródeł energii,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– znajomość znaczenia wpływu zanieczyszczeń środowiska na zdrowie człowieka,</li> <li>– znajomość zasad kultury,</li> <li>– kształtowanie dobrej organizacji uczenia się i odpowiedzialność za jej rezultaty.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– udział w spotkaniach z „ciekawymi” ludźmi.</li> </ul>

## VII. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

### Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,

- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- monitoruje współpracę pedagoga specjalnego z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga specjalnego w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

### **Rada pedagogiczna:**

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów, niższej efektywności zdalnego nauczania, do indywidualnych potrzeb psychofizycznych dzieci,
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i uzależnieniami od technologii cyfrowych,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

### **Nauczyciele:**

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19,

- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19,
- wspierają uczniów - cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

#### **Wychowawcy klas:**

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające np. z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19, z sytuacji kryzysowej uczniów ukraińskich,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także nadużywaniem technologii cyfrowych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,

- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym , psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom dzieci,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

#### 1. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, udzielania kar, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- promuje doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,

- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

#### **Pedagog specjalny :**

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:
- rekomenduje dyrektorowi działania w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzenia warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,
- prowadzi badania i działania diagnostyczne związane z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
- rozwiązuje problemy dydaktyczne i wychowawcze uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.

#### **Pedagog szkolny/psycholog szkolny:**

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,

- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,

#### **Rodzice:**

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,

- uczestniczą w spotkaniach dla rodziców organizowanych przez szkołę,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- wspierają swoje dzieci, dbają o właściwą formę spędzania przez nich czasu wolnego,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

#### **Samorząd uczniowski:**

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- współpracuje z Dyrektorem, Radą Pedagogiczną,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- podejmuje działania z zakresu wolontariatu.

#### **IX. EWALUACJA PROGRAMU**

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

1. Obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
2. Analizę dokumentacji,
3. Rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami,



4. Wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
5. Przeprowadzanie ankiet wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,

## X. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH

### Kultura - wartości, normy, wzory zachowań

Adresaci programu	Cele szczegółowe	Zadania i tematyka zajęć	Realizatorzy	Termin
Uczniowie	Uczeń ma wykształconą postawę patriotyczną i obywatelską.	Organizacja i udział w wydarzeniach oraz uroczystościach szkolnych:		
		1. Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego	Dyrekcja, nauczyciele	wrzesień 2022
		2. Wybory do Samorządu uczniowskiego- „Samorzady mają głos”	Samorząd szkolny wraz z opiekunami,	październik 2022
		3.Pasowanie na ucznia	Wychowawcy klasy I	październik 2022
		4.Dzień Edukacji Narodowej	Dyrekcja, nauczyciele	październik 2022
		5.Dzień Patrona Szkoły	Wychowawcy klas, nauczyciele	październik 2022
		6.Dzień Praw Człowieka i Praw Dziecka	Wychowawcy klas, nauczyciele	listopad 2022
		7.Wigilia szkolna/ wigilie klasowe	Wychowawcy klas	grudzień 2022

		Pamiętamy o ważnych wydarzeniach historycznych:		
		1.Rocznica wybuchu II wojny światowej;	Wychowawcy klas, nauczyciele	01 września 2022
		2.Rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości;	Wychowawcy klas, nauczyciele	listopad 2022
		3.Uchwalenie Konstytucji 3 Maja- akademia oraz gazetka okolicznościowa.	Wychowawcy klas, nauczyciele	maj 2022
		4.Udział pocztu sztandarowego w uroczystościach szkolnych i miejskich	Opiekun Samorządu Szkolnego	cały rok szkolny
		5.Zajęcia programowe z historii, WOS-u, języka polskiego oraz innych przedmiotów podczas których nauczyciele zapoznają uczniów z historią Polski, tradycją, obrzędowością oraz miejscami pamięci narodowej.	Wychowawcy klas, nauczyciele	cały rok szkolny
	Uczeń ma nawyk etycznego, kulturalnego i pozbawionego agresji zachowania w szkole i poza nią, przestrzega zasad savoir - vivre i mówi pięknie po polsku	1. Lekcje wychowawcze dotyczące kulturalnego i pozbawionego agresji zachowania ucznia, prawidłowej komunikacji. Zwrócenie uwagi uczniów na język stosowany w wypowiedziach w stosunku do rówieśników oraz osób dorosłych.	Wychowawcy klas, psycholog, pedagog	cały rok szkolny
		2. Zajęcia na temat: Dobre maniery na co dzień czyli savoir vivre i etykieta w praktyce.	Wychowawcy klas, psycholog, pedagog, doradca zawodowy	cały rok szkolny
		3. Organizowanie wycieczek, wyjść klasowych np.: do muzeum, kina, teatru itp.	Wychowawcy klas, nauczyciele	cały rok szkolny
		4. Organizowanie spotkań z przedstawicielami rudzkiej kultury.	Wychowawcy klas, nauczyciele	cały rok szkolny
		5. Podejmowanie na zajęciach wychowawczych tematyki wartości, odpowiedzialności za własne	Wychowawcy klas, psycholog, pedagog,	cały rok szkolny

		działanie. Wskazywanie na konsekwencje zachowań agresywnych, przemocowych, znieważania słownego, używania wulgaryzmów.	zaproszeni goście	
<p>Uczeń ma motywację do uczenia się, podnoszenia swoich kompetencji. Bierze udział w różnych formach rozwijających zainteresowania i w życiu kulturalnym, społecznym środowiska lokalnego. Dba o ekologię.</p>	1.	Organizacja na terenie szkoły różnorodnych kół zainteresowań, zajęć pozalekcyjnych dla uczniów, w zależności od potrzeb i możliwości, realizacja innowacji pedagogicznych.	Dyrekcja szkoły, nauczyciele	cały rok szkolny
	2.	Organizacja zajęć sportowych w ramach Szkolnego Koła Sportowego, uczestniczenie w międzyszkolnych rozgrywkach sportowych,	Nauczyciele wychowania fizycznego,	cały rok szkolny
	3.	Stwarzanie sytuacji dydaktyczno - wychowawczych wdrażających uczniów do samokształcenia i pracy zespołowej, a także do kreatywności, innowacyjności, przedsiębiorczości i aktywności.	Wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny
	4.	Prowadzenie obserwacji pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy, mającej na celu rozpoznanie u uczniów trudności w uczeniu się, ich potencjału, zainteresowań, szczególnych uzdolnień.	Wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny
	5.	Udział uczniów w konkursach szkolnych oraz o zasięgu miejskim, wojewódzkim, ogólnopolskim- konkursy przedmiotowe, tematyczne, językowe, interdyscyplinarne.	nauczyciele	cały rok szkolny
	6.	Przeprowadzanie rozmów z uczniami mających na celu podnoszenie poziomu ich motywacji do systematycznej i efektywnej nauki.	Wychowawcy klas, nauczyciele, psycholog, pedagog,	cały rok szkolny
	7.	Promowanie czytelnictwa wśród uczniów oraz dzieci z oddziału przedszkolnego	Nauczyciel bibliotekarz, nauczyciele	cały rok szkolny
	8.	Organizacja konkursów przedmiotowych	Wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny

Nauczyciele	Nauczyciele prezentują prawidłowe wzorce zachowań.	1. Nauczyciele stanowią przykład swoją osobą zgodnie z przyjętymi zasadami i normami społecznymi.	Wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny
Rodzice/ opiekunowie prawni	Rodzice/opiekunowie prawni rozwijają kompetencje społeczne swoich dzieci.	1. Rodzice/ opiekunowie prawni uczestniczą w zebraniach szkolnych i klasowych.	Rodzice/ opiekunowie prawni uczniów	cały rok szkolny
		2. Współdziałają przy rozwiązywaniu konfliktów i sporów szkolnych.	Rodzice/opiekunowie prawni uczniów	cały rok szkolny
		3. Aktywnie działają w Radzie Rodziców.	Wybrani rodzice/opiekunowie prawni uczniów	cały rok szkolny
		4. Uczestniczą w tworzeniu Programu Wychowawczo - Profilaktycznego i Statutu Szkoły, w uroczystościach szkolnych.	Rodzice/opiekunowie prawni uczniów	wrzesień 2022 cały rok szkolny
		5. Przekazują swoje potrzeby i oczekiwania w zakresie prowadzonych działań wychowawczo - profilaktycznych oraz uczestniczą w podejmowaniu decyzji dotyczących dalszych etapów edukacyjnych dzieci poprzez różne formy wsparcia	Rodzice/opiekunowie prawni uczniów	cały rok szkolny
		6. Podnoszą swoją wiedzę i umiejętności wychowawcze uczestnicząc w spotkaniach o charakterze edukacyjnym.	Rodzice/opiekunowie prawni uczniów	cały rok szkolny
		7. Rodzice/opiekunowie prawni ściśle współpracują ze szkołą.	Rodzice/opiekunowie prawni uczniów	cały rok szkolny
		8. Rodzice/opiekunowie prawni wpajają swoim dzieciom normy i zasady pożądane społecznie.	Rodzice/opiekunowie prawni uczniów	cały rok szkolny

### Relacje - kształtowanie postaw społecznych

Adresaci	Cele szczegółowe	Zadania i tematyka zajęć	Realizatorzy	Termin
----------	------------------	--------------------------	--------------	--------

programu				
Uczniowie	Uczeń respektuje prawa człowieka, jest tolerancyjny, otwarty na dialog i potrzeby innych, szczególnie niepełnosprawnych i młodszych kolegów i koleżanek z oddziału przedszkolnego.	1. Organizacja/udział w akcjach charytatywnych:	Nauczyciele, Samorząd Uczniowski, Rodzice/ opiekunowie prawni, zespół promocji zdrowia	cały rok szkolny
		<ul style="list-style-type: none"> <li>Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy.</li> </ul>		
		<ul style="list-style-type: none"> <li>Góra Grosza.</li> </ul>		
		<ul style="list-style-type: none"> <li>„Nasi ulubieńcy” (konkursy, wystawy, zbiórka żywności na rzecz schroniska Fauna).</li> </ul>		
		<ul style="list-style-type: none"> <li>Zbiórki potrzebnych artykułów na rzecz schroniska Fauna</li> </ul>		
		2. Pomoc koleżeńska wśród uczniów oraz dzieci z oddziału przedszkolnego.	Wszyscy nauczyciele uczący	cały rok szkolny
3. Zorganizowanie Obchodów Dnia Świadomości Autyzmu.	Zespół PPP	kwiecień 2023		
4. Realizacja na zajęciach wychowawczych tematyki z zakresu komunikacji interpersonalnej, tolerancji	Wychowawcy klas, psycholog, pedagog	cały rok szkolny		
5. Spotkania Zespołu w ramach Indywidualnego Programu Terapeutycznego. Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom w czasie prowadzonych zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz w trakcie bieżącej pracy z uczniami.	Zespoły PPP, nauczyciele uczący, specjaliści	cały rok szkolny		

		6. Dostosowywanie wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości uczniów, w oparciu o zalecenia zawarte w opiniach, orzeczeniach oraz na podstawie obserwowanych potrzeb dzieci.	Zespół PPP, nauczyciele uczący	cały rok szkolny
Uczeń jest samodzielny, przedsiębiorczy i odpowiedzialny.	1.	Udział uczniów w warsztatach i zajęciach związanych z wyborem dalszego kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej prowadzonych przez nauczycieli i specjalistów.	Wychowawcy klas, doradca zawodowy, psycholog, pedagog,	cały rok szkolny
	2.	Udział uczniów w zajęciach indywidualnych i grupowych doskonalących kompetencje społeczne.	Psycholog, pedagog, doradca zawodowy, wychowawcy	cały rok
	3.	Stosowanie przez nauczycieli innowacyjnych i nowoczesnych metod pracy celem większego zmotywowania oraz zaktywizowania uczniów do nauki.	Wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny
Uczeń posiada umiejętność radzenia sobie w sytuacji trudnej oraz nawiązania pozytywnych relacji międzyludzkich.	1.	Poradnictwo/ konsultacje psychologiczno-pedagogiczne dotyczące problemów młodzieży np. radzenie sobie ze stresem, nawiązywanie i podtrzymywanie dobrych kontaktów z ludźmi, radzenie sobie z presją otoczenia i grupy rówieśniczej, samoocena, poczucie własnej wartości, motywacja do nauki.	Psycholog, pedagog, nauczyciele, zaproszeni specjaliści	cały rok szkolny
	2.	Dostarczanie wiedzy i umiejętności z zakresu rozwiązywania konfliktów, negocjacji, asertywności.	Wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele	cały rok szkolny

		3. Przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasach, ustalanie norm i zasad klasowych.	Wychowawcy, pedagog, psycholog	wrzesień/ październik 2022
		4. Kontynuowanie działań mających na celu reintegrację zespołów klasowych, ograniczanie konsekwencji, które wyniknęły w czasie zdalnego nauczania spowodowanego pandemią Covid-19.	Wychowawcy, pedagog, psycholog, zaproszenie specjaliści	cały rok szkolny - wg potrzeb
		5. Uczenie umiejętności psychospołecznych- radzenie sobie ze stresem, autoprezentacji.	Wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele, specjaliści, zaproszeni goście	cały rok szkolny
	Uczeń włącza się w działalność społeczną.	1. Praca na rzecz Samorządu Uczniowskiego.	Opiekunowie samorządu uczniowskiego	cały rok szkolny
		2. Działalność uczniów na rzecz innych- wolontariat.	Nauczyciele	cały rok szkolny
		3. Uczniowie biorą udział w spotkaniach „Młodzieżowej Rady Miasta”	Opiekun Samorządu Uczniowskiego	Cały rok szkolny
	Uczeń uczy się w szkole, w której chronione są prawa ucznia w kontekście praw człowieka i praw dziecka.	1. Omówienie z uczniami ich praw i obowiązków, zasad postępowania wynikających z regulaminów szkoły.	Wychowawcy klas	wrzesień 2022
		2. Prowadzenie rozmów z uczniami, zachęcanie do analizy własnych zachowań w różnych sytuacjach.	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog	cały rok szkolny wg potrzeb

		3. Organizowanie zespołów wychowawczych.	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog, nauczyciele	cały rok szkolny wg potrzeb
		4. Monitoring i dyżury nauczycieli podczas przerw.	wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny
		5. Przedstawienie społeczności uczniowskiej prawnych i szkolnych skutków zachowań sprzecznych z normami społecznymi.	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog,	cały rok szkolny
		6. Współpraca ze służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo /Policja, Straż Miejska/ oraz z Sądem, kuratorami, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej - interwencje, rozmowy dyscyplinujące, spotkania interdyscyplinarne.	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog, nauczyciele	cały rok szkolny wg potrzeb
		7. Zapoznavanie uczniów z przepisami BHP mającymi bezpośredni związek z bezpiecznym funkcjonowaniem w szkole i poza nią.	wszyscy nauczyciele, Policja, Straż Miejska	cały rok szkolny
		8. Konsekwentne i jednolite działania związane z egzekwowaniem dyscypliny szkolnej (zgodnie z Statutem Szkoły, Regulaminami oraz Wewnątrzszkolnymi Procedurami).	wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny
Nauczyciele	Nauczyciele tworzą przyjazne środowisko szkolne	1. Realizacja zajęć wychowawczych wspomagających funkcjonowanie zespołów klasowych.	Wychowawcy, pedagog, psycholog	wg potrzeb
		2. Wspieranie uczniów w budowaniu pozytywnych relacji w klasie i w szkole poprzez działania integracyjne.	Wychowawcy, pedagog, psycholog, zaproszeni specjaliści	cały rok szkolny



		3. Udzielanie wsparcia i pomocy psychologiczno-pedagogicznej wszystkim uczniom ze szczególnym uwzględnieniem dzieci objętych kształceniem specjalnym.	Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści	cały rok szkolny wg potrzeb
		4. Przestrzeganie regulaminów szkoły.	wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny
Rodzice/ opiekunowie prawni	Rodzice/opiekunowie prawni wspierają szkołę w tworzeniu przyjaznego środowiska szkolnego.	1. Aktywna działalność w Radzie Rodziców.	Chętni rodzice/ opiekunowie prawni	cały rok szkolny
		2. Udział rodziców/ opiekunów prawnych w tworzeniu Programu Wychowawczo - Profilaktycznego i Statutu Szkoły, pomoc w organizowaniu uroczystości klasowych, szkolnych.	Chętni rodzice/ opiekunowie prawni	cały rok szkolny

### Zdrowie i edukacja zdrowotna, bezpieczeństwo- profilaktyka zachowań ryzykownych

Adresaci programu	Cele szczegółowe	Zadania i tematyka zajęć	Realizatorzy	Termin
Uczniowie	Uczeń zna i stosuje zasady zdrowego i bezpiecznego stylu życia ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa epidemiologicznego. Uczeń zna zagrożenia płynące z zażywania środków	1. Omówienie tematyki na zajęciach przedmiotowych i lekcjach wychowawczych, zgodnie z podstawą programową.	Wszyscy nauczyciele	wrzesień 2022
		2. Przypominanie w klasach procedur bezpieczeństwa dotyczących zapobiegania i przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się pandemii Covid-19. Przestrzeganie ww. procedur.	Dyrekcja, wychowawcy klas, nauczyciele, pracownicy szkoły	cały rok szkolny- wg potrzeb

	psychoaktywnych.			
		3. Dzień Sportu	Nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy	czerwiec 2023
		4. Wprowadzenie projektów mających na celu zachęcenia do podejmowania aktywności ruchowej w czasie wolnym od nauki.	Nauczyciele wychowania fizycznego	cały rok szkolny
		5. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych (w ramach SKS - piłka siatkowa, badminton, piłka nożna, które umożliwiają uczniom rozwijanie swoich zainteresowań sportowych oraz kształtowanie nawyków aktywnego spędzania wolnego czasu z korzyścią dla zdrowia fizycznego i psychicznego.	Nauczyciele wychowania fizycznego	cały rok szkolny
		6. Realizacja programów profilaktyczno - zdrowotnych: - „Smaki życia, czyli debata o dopalaczach” , - „Trzymaj formę” - „III Elementarz, czyli Program Siedmiu Kroków” - „Nie pal przy mnie proszę” - „ Bieg po zdrowie” - prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych dotyczących zdrowego stylu życia, profilaktyki uzależnień.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, zaproszenie goście, zespół promocji zdrowia, nauczyciele	cały rok szkolny

		7.Światowy Dzień Bez Tytoniu	Zespół promocji zdrowia	maj 2023
		8.Realizacja zajęć dotyczących profilaktyki uzależnień.	Wychowawcy, pedagog, psycholog, zaproszeni specjaliści	cały rok szkolny
		9.Bezpieczeństwo w sieci- działania na terenie szkoły.	Nauczyciele informatyki, wychowawcy	cały rok szkolny
		10.Dni bezpiecznego Internetu ( organizowanie konkursów, zajęć edukacyjnych, przedstawień nt. bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w sieci).	Nauczyciel bibliotekarz, nauczyciele informatyki	lutym 2023
Nauczyciele	Nauczyciele rozwijają swoje kompetencje w zakresie edukacji zdrowotnej uczniów	1. Wykorzystanie w praktyce wiedzy o problemach psychofizycznych w okresie adolescencji.	Wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny
		2. Wzbogacanie wiedzy w zakresie odpowiednich form opieki nad uczniami mającymi problemy zdrowotne i wspieranie ich w pokonywaniu trudności w nauce.	Wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny
		3. Udział w szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych, samokształcenie się.	Wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny
Rodzice/ opiekunowie prawni	Rodzice/opiekunowie prawni znają zasady zdrowego stylu życia	1. Rodzice/opiekunowie prawni biorą udział w tworzeniu programu wychowawczo-profilaktycznego.	Dyrekcja, wychowawcy, psycholog, pedagog	cały rok szkolny
		2. Rodzice/opiekunowie prawni, podczas badań ankietowych wskazują jakie obszary z zakresu zdrowia są w kręgu zainteresowania,	Dyrekcja, wychowawcy, psycholog	cały rok szkolny

		wymagają poszerzenia ich wiedzy.	pedagog	
		3. Rodzice/opiekunowie prawni wzbogacają swoją wiedzę na temat zdrowego stylu życia, uzależnień itp. podczas spotkań na terenie szkoły.	Dyrekcja, wychowawcy psycholog, pedagog	cały rok szkolny
		4. Rodzice/opiekunowie prawni mają świadomość roli dbania i motywowania dzieci do zdrowego odżywiania i aktywnego trybu życia.	Dyrekcja, wychowawcy psycholog, pedagog	cały rok szkolny
		5. Rodzice/opiekunowie prawni stwarzają możliwości do uczestnictwa dzieci w zajęciach sportowych organizowanych na terenie szkoły i poza nią	Dyrekcja, wychowawcy psycholog, pedagog	cały rok szkolny

Uzupełnieniem Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są opracowane przez wychowawców plany pracy wychowawczo-profilaktycznej w poszczególnych zespołach klasowych.

Opracowanie: Zespół nauczycieli ds. modyfikacji programu wychowawczo-profilaktycznego : mgr Teresa Biegun , mgr Agnieszka Masztalska, mgr Teresa Górkiewicz, mgr Marzena Skrzypiec, mgr Dorota Markłowska, mgr Elżbieta Woszczyna

Program Wychowawczo- Profilaktyczny szkoły został uchwalony przez Radę Rodziców SP-4 w Rudzie Śląskiej w porozumieniu z Radą Pedagogiczną SP-4 w Rudzie Śląskiej oraz zaopiniowany przez: Samorząd Uczniowski SP-4 w Rudzie Śląskiej .

.....  
data

.....  
podpis Dyrektora Szkoły

.....  
podpis przedstawiciela  
Rady Rodziców

.....  
podpis przedstawiciela  
Samorządu Uczniowskiego